روتراكت كۇلۇبلىرى

(روتارىي ياشلىرى)

ئېنىقلىما:

«روتراكت» ماسون تەشكىلاتلىرى ۋە دۇنيا يەھۇدىيلىرى ئىدارە قىلىپ كېلىۋاتقان خەلقئارا روتارىي تەشكىلاتىغا قاراشلىق ئىجتىمائىي مەدەنىي كۆڭۈل ئېچىش كۇلۇبلىرىدىن ئىبارەت. بۇ تۈردىكى كۇلۇبلار ئون سەككىز ياشتىن يۇقىرى يىگىرمە سەككىز ياشتىن ئېشىپ كەتمىگەن قىز- ئوغۇللاردىن تەركىب تاپقان ئوقۇۋاتقان ۋە ئوقۇش پۈتتۈرگەن ئۇنىۋېرسىتېت ئوقۇغۇچىلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدىغان بولۇپ، كىملەرنى قوبۇل قىلىپ، كىملەرنى قىلماسلىقنى يېتەكچىلىك قىلىۋاتقان كۇلۇب قارار قىلىدۇ. روتارىي ياشلىرى كۇلۇبى روتارىي كۇلۇبى تەشكىلاتى تەرىپىدىن باشقۇرىلىدىغان بولۇپ، (ئۇلارنىڭ دېگەنلىرى بويىچە) بارلىق پائالىيەتلەردە يۈكسەك ئەخلاقىي سەۋىيەنى ساقلاپ قېلىش، جەمئىيەتكە خىزمەت قىلىش ئارقىلىق مەسئۇلىيەتنى ھېس قىلىش ۋە رەھبەرلىك روھىنى يېتىلدۈرۈش، خەلقئارا سەۋىيىدە چۈشىنىشش ۋە تىنچلىقنى قولغا كەلتۈرۈش قاتارلىقلارنى مەقسەت قىلىدۇ.

قورۇلۇشى:

❁ 1917-يىلى روتارىي ياشلارنىڭ ئىشلىرىغا كۆڭۈل بۆلۈشكە باشلىدى ۋە بۇ مەقسەتتە بىر فوندا تەشكىل قىلدى. بۇ فوندا كېيىنكى مەزگىللەردە بۇ مۇئەسسەسەنىڭ مەركىزىگە ئايلىنىپ قالدى.

❁ 1968/1967-يىللىدىكى خەلقئارا روتارىي قورۇلتىيى ئوقۇۋاتقان ۋە ئوقۇش پۈتتۈرگەن ئۇنىۋېرسىتېت ياشلىرى ئۈچۈن مەخسۇس كۇلۇبلارنى ئېچىشنى تەۋسىيە قىلغان. روتارىي كۇلۇبلىرىنىڭ ئۆز يۇرتىدىن باشقا يۇرتلاردا ئوقۇۋاتقان ياشلارغا پۇرسەت يارىتىپ بېرىش ئۈچۈن روتارىي رايۇنى دائىرىسىدە روتراكت كۇلۇبلىرىنى ئېچىشقا رۇخسەت قىلىنىدۇ.

❁ 1984/1983 روتارىي يىلىدىكى روتراكت كۇلۇبلىرى توغرىسىدا مەخسۇس ھازىرلانغان ئىستاتىستىكا: موشۇ بىر يىل ئىچىدە پۈتۈن دۇنيا مىقياسىدا 134 كۇلۇبنىڭ تەسىس قىلىنغانلىقى، 90 روتارىي دۆلىتىدىكى 4011 روتارىي كۇلۇبىغا قاراشلىق روتراكت كۇلۇبلىرىنىڭ سانىنىڭ 4305 كە، ئەزالىرىنىڭ 86 مىڭغا يەتكەنلىكىنى كۆرسىتىدۇ.

www.munber.org

✽ بىر قىسىم ئەرەب، ئىسلام ئەللىرىدىمۇ روتراكىت كۇبۇبلىرى تەسىس قىلىنغان.

پىكىر ۋە ئېتىقادلار:

✽ روتراكىت كۇلۇبلىرىنىڭ ئېلان قىلغان غايىلىرىنىڭ بىرى ياشلار ئۇچۇن ئۆز يۇرتىدىن باشقا يۇرتلاردا ئوقۇش شارائىتى هازىرلاپ بېرىش، يەنى مىسىر ئەرەب جۇمھۇرىيىتى، سۇدان، لىۋان، بەھرەين دۆلىتى، ئىئوردانىيە ۋە قىبرىس قاتارلىق ئەللەرنى ئۆز ئىچىگە 245-نۇمۇرلۇق روتارىي رايونىدىن ئەۋەتىلگەن ئوقۇغۇچىلار سۈيپىتىدە ئوقۇش پۇلى بېرىش. بۇ تۈردىكى ئوقۇش پولى روتارىي ئەزالىرىنىڭ پەرزەنتلىرىگىلا بېرىلىدىغان بولۇپ، دۇنيا روتارىيىسىنىڭ تۈزۈمىگە بوي سۇنىدۇ... كىشىلەرنى قايمۇقتۇرۇش ئۈچۈن ئوقۇش پولى ئۈچۈن ئىلتىماس سۇنغان ياشلارنىڭ ئىسلام دىنىدا چىڭ تۇرۇشى ۋە ئەپۇچان بولۇشىنى شەرت قىلىدۇ.

✽ بۇ كۇلۇبلارنىڭ پائالىيەتلىرىنىڭ بىرى قىز- ئوغۇللاردىن تەركىب تاپقان شەكىللىك شەكىلدىكى ياشلارنى ئالماشتۇرۇش پىلانىدۇر. بۇ پىلاننىڭ شەرتلىرىنىڭ بىر قىسمى تۆۋەندىكىلەردىن ئىبارەت:

- روتارىيلار كۇلۇبلىرىنىڭ بىرىگە ئەزا بولغان ياكى ئاتىسى روتارىي بولغان بىرىنى ئالدىنقى قاتارغا قويۇش.

- يازلىق تەتىلدە ئۈچ ھەپتىلىك سەپەر قىلىش. ئوقۇغۇچى سەپەرنىڭ بېرىپ كېلىش چىقىمىنى ئۆزى كۆتىرىدۇ. تۇرۇش جەريانىدىكى چىقىملارنى ساھىبخان بولغان كۇلۇب ئۈستىگە ئالىدۇ.

- مەيلى قىز ياكى ئوغۇل بولسۇن ئوقۇغۇچىلارنىڭ يېشى 18 بىلەن 22 نىڭ ئارىسىدا بولۇشى لازىم.

- ئەڭ تۆۋەن بولغاندا تولۇق ئوتتۇرىنىڭ دىپلومىنى ئالغان ۋە سەپەر قىلىدىغان دۆلەتنىڭ تىلىنى بىر قەدەر بىلگەن بولۇش.

- سەپەر قىلىدىغان ئوقۇغۇچىنىڭ ئاتا-ئانىسى قىزى ياكى ئوغلى سىرتتا ئۆتكۈزىدىغان ئۈچ ھەپتىلىك مۇددەت بويىچە ئۆز ئۆيىدە قىز ياكى ئوغۇل بولسۇن بىر ئوقۇغۇچىنى كۆتىلىۋېلىشقا هازىر تۇرۇشى شەرت قىلىنىدۇ.

✽ بۇ پىلاننىڭ ئەمىلى كۆرىنىشىدىن نەمۇنە:

1981-يىلى 1-ئاينىڭ 24-كۈنى مۇستەملىكە ئاستىدىكى پەلەستىن زىمىندا مەۋجۇت بولۇپ تۇرىۋاتقان سەھيۇنى دۆلىتى تاشقى ئىشلار مىنىستىرلىكىگە قاراشلىق تەلىم- تەربىيە مۇناسىۋەتلىرى بۆلۈمىنىڭ مۇدىرى داۋىد روزلىين

www.munber.org

رەھبەرلىكىدىكى سەھيونىيلار ئۈمىگىنى ياشلارنى ئالماشتۇرۇش ئىشىنى راۋاجلاندۇرۇش مەقسىتىدە مۇسۇلمان ئەرەب مىسىر جۇمھۇرىيىتىگە سەپەر ئەۋەتتى. مىسىردىكى مۇسۇلمان ئەرەبلەرنىڭ ئائىلىلىرىدە تەتىل ئۆتكۈزۈش ئۈچۈن كەلگەن بىرىنچى گۇرۇپ ئەللىك ئىسرائىلىيەلىك ئوقۇغۇچىدىن تەركىپ تاپقان ئىدى. يەھۇدىي دۆلىتىمۇ يەھۇدىي ئائىلىلىرى ئارىسىدا تەتىل ئۆتكۈزۈش ئۈچۈن ئوخشاش ساندا مۇسۇلمان ياشلارنى كۈتىۋالدى. بۇ ساھەدىكى كىلىشىم 1980-يىلىنىڭ ئاخىرلىرىدا ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتنى ياخشىلاش ھەققىدە ئېلىپ بېرىلغان سۆھبەت جەريانىدا تۈزۈلگەن ئىدى.

✽ ئېلان قىلىنغان غايىلىرىنىڭ يەنە بىر قىسمى، ياشلار سېپىدە ئىجتىمائىي رەھبەرلىك روھىنى، خەلق ئارىسىدا مەسئۇلىيەت تۇيغۇسىنى ئويغىتىش، ئەخلاق ساھەسىدە يۇقىرى ئۈلگىلەرنى يارىتىش ۋە جەمئىيەتنىڭ مائارىپ، ساغلاملىق مەسىلىلىرى ھەققىدە ئىزدىنىش...لاردىن ئىبارەت. بۇ قايمۇقتۇرغۇچى غايىلەرنىڭ جەمئىيەتتىكى كىشىلەرنىڭ ساددىلىقىدىن پايدىلىنىش ياكى دۆلەتنىڭ ئىجازىتىنى ئېلىش ئۈچۈن ئېلان قىلغانلىقى چىقىپ تۇرىدۇ.

✽ بۇ كۇلۇبلارنىڭ ھەقىقىي غايىسى بولسا، مۇسۇلمان ئەۋلادلىرىنى ئەخلاقىي جەھەتتىن چىرىتىش، دىنىنىڭ قىممىتى ۋە تەلىماتلىرىدىن يىراقلاشتۇرۇش.. ئۇنىڭدا ئوسۇللۇق مۇزىكا كېچىلىكى (بۇنى ياخشىلىق، دەپ ئاتىشىدۇ)، بارلىق شەكىللەردىكى ئارىلىششلار بىلەن كېچىنىڭ يېرىمىدىن كېيىنكىچە تۈنەش قاتارلىقلار ئومۇملاشقان. بۇ تۈردىكى پائالىيەتلەردە ھاراق ئىچىشكە، ئىسلامىي ئەخلاققا بېقىنمايدىغان ئائىلىلەر بىلەن تەتىل ئۆتكۈزۈشكە.. ساياھەت، كۆڭۈل ئېچىش سەپەرلىرى ۋەياكى ئوقۇش جەريانلىرىدا ئىككى جىنس ئوتتۇرىسىدىكى گۇناھ مۇناسىۋەتلەرنى ئۆتكۈزۈش دېگەنلەرنىڭ ھەممىسىگە رۇخسەت قىلىنىدۇ.

✽ بۇ خىل ناچار پائالىيەتلەرنىڭ بىرىنى ئىسكەندەرىيەدىكى روتراكىت كۇلۇبىنىڭ ياشلىرى «سپورتنىڭ كۇلۇبى»دا ئۆتكۈزگەن بولۇپ، بۇنىڭغا روتراكىت ياشلىرى ۋە دوستلىرىدىن تەركىپ تاپقان بىر گۇرۇپ بىرىتانىيىلىكلەر ۋە كۆپ ساندا مۇسۇلمان جەمئىيەتنىڭ ئەر - ئاياللىرىمۇ ئىشتىراك قىلغان. بۇ پائالىيەتنى سەنئەتچى ئۆمەر خۇرشىد ۋە جاز گۇرۇپپىسى قىزىتىپ بەرگەن. ئۇلارنىڭ نەغمىلىرىگە ماسلىشىپ قىز- ئوغۇللار بىرلىكتە ئۇسۇل ئوينىغان، پائالىيەت يېرىم كېچىدىن كېيىنكىچە داۋاملاشقان... (مىسىردىكى) ژۇرنالىلارنىڭ بىرى كۇلۇبنىڭ ئايال ئەزالىرىنىڭ ئەخلاقسىز ۋە يېرىم يالىڭاچ ھالەتتىكى رەسىملىرىنى نەشر قىلغان.

- ياشلارنى ساياھەت ۋە ساغلام بولمىغان كۆڭۈل ئېچىش پائالىيەتلىرىگە قىزىقتۇرۇش ئارقىلىق ئۇلارنىڭ ئۇممىتىنىڭ تەقدىرى بىلەن مۇناسىۋەتلىك مەسىلىلەرگە كۆڭۈل بۆلۈشكە پۇرسەت بەرمەيدۇ. بۇ مەسىلىلەرنىڭ مۇھىملىرىنىڭ بىرى پەلەستىن مەسىلىسى ۋە يەھۇدىيلارنىڭ ئۇنى مۇستەملىكە قىلىشى..

www.munber.org

- ئەھلى سەلىپ سەھيۇنلىرىنىڭ خەتەرلىك پىلانلىرىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن ئۆز دۆلىتىدە مەسئۇلىيەت دەرىجىسىگە كۆتۈرۈلگەن روتارىي ئەۋلادلىرىنى يېتىشتۈرۈپ چىقىش.

پىكىر ۋە ئەقىدىلەرنىڭ يىلتىزلىرى:

✽ روتراكىت كۇلۇبلىرى ماسون ۋە يەھۇدىيلارنى ئارقا كۆرىنىش قىلغان دۇنيا رۇتارىي كۇلۇبىنىڭ يولىيۇرۇقلىرىغا ئەگىشىدۇ.

✽ شۇنداق بولغانىكەن، كۇلۇبىنىڭ بارلىق پائالىيەتلىرى دۇنيا ماسونلىرى تەرىپىدىن پىلانغان بولىدۇ ۋە خەلقئارا يەھۇدىيلىرىنىڭ مەنپەئەتىگە خىزمەت قىلىدۇ.

تارقىلىشى ۋە تەسىر دائىرىسى:

روتراكىت كۇلۇبلىرى 1916-يىلى دۇنيا روتارىيلىرىنىڭ يولىيۇرۇقلىرىغا ئاساسەن ئامېرىكا قوشما شىتاتلىرىدا تەسىس قىلىنغان. كېيىن ياۋرۇپا تارقالغان ۋە دۇنيانىڭ ھەر تەرىپىدە شۆبىلىرى مەيدانغا كەلگەن. ئۇنىڭ مۇستەملىكە ئاستىدىكى پەلەستىن ۋە بىر قىسىم ئەرەب ئەللىرىدە شۆبىلىرى بار.

يۇقىرىقىلاردىن شۇ نەرسە ئايدىڭلىشىدۇكى: روتراكىت كۇلۇبلىرى دۇنيا يەھۇدىيلىرى كونتروللىقى ئاستىدىكى خەلقئارا روتارىي تەشكىلاتىغا چېتىلىدۇ. شۇنىڭدەك بۇ كۇلۇبلار ماسونلارنىڭ ئۆۋسى ھېسابلىنىدۇ. ئۇنى يەھۇدىيلار كونترول قىلىدىغان بولۇپ، بۇنىڭدىكى مەقسىتى دىنلارنى يوقىتىش، ئەخلاقىي جەھەتتىكى قالايمىقانچىلىقنى ئومۇملاشتۇرۇش ۋە ئىنسانپەرۋەرلىك نامى بىلەن ۋەتەن پەرزەنتلىرىنى ئۆز ۋەتىنىگە قارشى جاسۇسلۇق قىلىشقا بۇيسۇندۇرۇش ئارقىلىق دۇنياغا ھۆكۈمران بولۇشتىن ئىبارەت. شۇنىڭ ئۈچۈن ھىجرىيە 1405-يىلى شەئبان ئېيىنىڭ 25-كۈنى ئەزھەر تەرىپىدىن چىقىرىلغان پەتىۋادا كۆرسىتىلگەندەك مۇسۇلمانلارنىڭ بۇ خىلدىكى كۇلۇبلارغا ئەزا بولۇشلىرى ھارامدۇر. ئىنتراكىت ۋە روتراكىت كۇلۇبلىرى بىر داچەننىڭ ئىككى يۈزىدىن ئىبارەتتۇر. شۇنداقكەن مۇسۇلمان ياشلار سەھيۇنىيلارنىڭ قايمۇقتۇرۇش ئويۇنلىرىغا ئەگىشىپ، پىتنە- پاسات تارقىتىدىغان، مەسئۇلىيەتنى بۇزۇپ تاشلايدىغان، ياغقا زەھەر سالىدىغان پار- پۇر شۇئارلىرىغا ئالدىنىپ كېتىشتىن ھەزەر ئەيلىشى لازىم.

ئەتراپلىق مەلۇمات ئۈچۈن پايدىلىنىش مەنبەلىرى:

www.munber.org

- ئەبۇ ئىسلام ئەھمەد ئابدۇللاھ: الروتـاري في قفـص الاتـام، ئىئتىسام نەشرىياتى- قاھىرە، 1987-يىل نەشرى.

- ئەبۇ ئىسلام ئەھمەد ئابدۇللاھ: شـرخ في جـدار الروتـاري، ئىئتىسام نەشرىياتى- قاھىرە، 1408ھ/1988م.

- ھۈسەين ئۆمەر ھۈمادە: شهادات روتارية، قۇتەيبە نەشرىياتى، 1402ھ/ 1982م.

- «ئۆكتەبىر» ژۇرنىلى - قاھىرە، 16/12/1980.

- «ئەلجۇندى ئەلمۇسلىم» ژۇرنىلى- رىياد، 55-سان، رەبىئۇل ئەۋۋەل 1410ھ/1989م.

- كۇۋەيت ئىجتىمائىي ئىسلاھات جەمئىيىتى رىسالىلىرىنىڭ بىرى: چقيقة وندية الورتاري.

چەتئەل مەنبەلىرى:

- 1 Rotary and its Brothers, Charles.F.Marden. 1963.

- My Road to Rotary, Ranl.P.Harris.

- Rotary Service.

www.munber.org